

نامه کیانوری به خامنه‌ای اینگونه آغاز می‌شود:

حضرت آیت الله!

واقعیات نه در شعارها بلکه در رعایت حقوق اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مردم منعکس است!

آیت الله خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران
با سلام و شادباش، بمناسبت یازدهمین سالگرد انقلاب شکوهمند اسلامی ایران
حضرت آیت الله!

من در نظر داشتم که این نامه را پیش از نامه‌ای که در چهاردهم مرداد ماه ۱۳۶۸ به حضور تان نوشتیم، بحضور تان بفرستم، اما در آن هنگام اینجور اندیشیدم که یادآوری این جریانات دریناک شاید سودی نداشته باشد و از این رو تنها به درخواست بنیادینم بسنده کردم. متاسفانه تاکنون که بیش از ۶ ماه از آن زمان می‌گذرد، هیچگونه اثری از برآورده شدن همه و یا دست کم کمی هم از درخواست‌هایم هویدا نشده است و آنچور که از نمونه‌های کنونی می‌توان دید، امیدی هم به آن نمی‌توان داشت. از این رو، بر آن شدم اکنون که دوستانم و من باید در این بیغوله بپوییم، دست کم درد سنگین دل خود را درباره آنچه بر ما گذشته است بنویسم. شاید در سرنوشت دیگرانی که پس از این مانند ما گرفتار خواهد شد، پیامد مثبتی داشته باشد.

روز پنجمین به ۱۵ بهمن ماه، بعداز ظهر بدون اینکه ما را پیش از آن آگاه کرده باشند، نمایندگان کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد به اطاق (... علی عموئی و من) وارد شدند و از ما خواستند که اگر نظریاتی داریم که مربوط به حقوق بشر می‌شود، به آنها بگوئیم.

من به زبان فرانسه که برای آنان هم قابل فهم بود گفتم که مهمترین اصول حقوق بشر که در اعلامیه جهانی ذکر شده است در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران دقیقاً در نظر گرفته شده است. اما متاسفانه در جریان عمل برخی مراجع قضائی به این مواد بسیار مهم توجه نکرده و آنها را زیر پا می‌گذارند. در مورد ما متهمان بازداشت شده توههای هم چنین بوده است.

من به آنان گفتم که خودم چندی پیش در این مورد به رهبر کشور شکایت نامه‌ای نوشته‌ام و رونوشت آنرا به شما می‌دهم. برای آنکه برای مقامات زندانی که بر خلاف عرف بین‌المللی هماره آنان بودند سوءتفاهم نشود، یک رونوشت دیگر از آن نامه را که در ۱۴ مرداد به شما نوشته بودم، به ایشان دادم.

در پاسخ این سؤال که شکنجه شده‌ام، پاسخ مثبت دادم، ولی از گفتن جریان دریناکی که در این نامه به آگاهی شما می‌رسانم، خودداری کردم.

براستی هنگامیکه مواد قانون اساسی میهنمان را که خود شما هم در تدوین آن فعالانه و موثر شرکت داشته‌اید و ما بطور دربست آنرا پذیرفت‌ایم و امروز هم مورد پذیرش ماست در مورد حقوق و آزادی‌های افراد و بویژه در آن بخش که مربوط به حقوق بازداشت شدگان است، می‌خوانم و آن‌ها را با آنچه بر ما گذشته و هم اکنون می‌گذرد، برابر می‌کنم، بی‌اندازه شگفتزده شده و می‌اندیشم که مبادا در سایر بخش‌های زندگی سیاسی و اجتماعی مردم و بویژه حقوق اقتصادی و اجتماعی توههای ده‌ها میلیونی محروم‌مان کشور مان هم جدائی و دوری میان شعارها و کردارها همین اندازه باشد!

هنگامیکه در اصل ۲۳ قانون اساسی خوانده می‌شود که:

اصل ۲۳ - تفتیش عقاید منوع است و هیچکس را نمی‌توان بصرف داشتن عقیده‌ای مورد تعرض و مواخذه قرار داد.

اما در عمل می‌بینیم و در دادنامه‌های دادستان انقلاب که در آن برای ما درخواست محکومیت اعدام شده است، می‌خوانیم که یکی از مواد عمدۀ [تبليغات ضد اسلامی از طريق اشاعه فرهنگ مادی‌گرایانه مارکسیسم] نوشته شده است، چطور ممکن است شگفتزده نشد؟

اصل ۳۲ - هیچکس را نمی‌توان دستگیر کرد، مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین می‌کند. در صورت بازداشت، موضوع اتهام باید با ذکر دلائل بلافصله کتابه متهم ابلاغ و تفہیم شود و حداقل ظرف ۲۴ ساعت پرونده مقدماتی به مراجع صالحه قضائی ارسال و مقدمات محکمه در اسرع وقت فراهم گردد. مختلف از این اصل طبق قانون مجازات می‌شود.

اکنون حضرت آیت‌الله اجازه بفرمانی این اصل بسیار درست را با آنچه بر سر من و بستگانم گذشته است، برابر نهم. من از شیوه بازداشت دیگران آگاهی ندارم، اما آنچه بر ما گذشته است باندازه بسنده گویا است.

صباح روز ۱۷ بهمن ماه ۱۳۶۱ ساعت ۳/۵-۴ پس از نیمه شب گروهی از پاسداران با بازکردن در خانه به اطاق خواب ما در منزل دخترمان ریختند و دستور دادند که من فوراً لباس بپوشم. این آقایان تنها حکم بازداشت مرا در دست داشتند. اما نه تنها مرا، بلکه همسرم را هم بدون داشتن حکم بازداشت کردند. به آنهم بسنده نکرده دخترمان را هم که در کارهای سیاسی ما نه سر پیاز بود و نه ته پیاز، او را هم بدون حکم، بازداشت کردند. تصور نفرمانی که به اینهم بسنده کردند، نه! فرزند ۱۱ ساله افسانه دخترمان و نوه مارا هم بازداشت کردند و همهٔ مارا به بازداشتگاه ۳۰۰۰، یعنی کمیته مشترک دوران شاه که من در آنجا مدت‌ها (پیش از کودتای ۲۸ مرداد) بازداشت و محکمه و زندانی شده بودم، برند.

پس از آزاد شدن افسانه دخترمان (که پس از شکنجه و یکسال و نیم زندانی بدون محکومیت آزاد شد) معلوم شد که آقایان بازداشت‌کنندگان، در غیاب ما خانه را "غارت" کردند. هر چیز گرانبها را از سکه‌های طلای متعلق به افسانه (سکه‌هایی که طی سال‌ها بمناسبت اعیاد و روز تولد خود از بستگانش دریافت کرده بود) گرفته، تا مقداری اشیاء قیمتی که من در سفرهای خود بعنوان هدیه دریافت کرده بودم، تا حتی مدارک تحصیلی من (از تصدیق ششم ابتدائی گرفته تا تا بالاترین سند علمی من که حکم پروفسوری آکادمی شهرسازی و معماری جمهوری دمکراتیک آلمان بود)، به غارت برندند و تاکنون که ۷ سال از آن زمان می‌گذرد، با وجود دهها بار درخواست افسانه و من، اصلاً کوچکترین اثری هم از آنها پیدا نشده است. ظاهراً آقایان بازداشت‌کننده ما، این اشیاء گران بهاء را بعنوان غنائم جنگی در جنگ مسلمانان علیه کفار برای خود به غنیمت برداشته‌اند. این بود "پیش‌درآمد" بازداشت ما. از این پس، "تمایش دریناک" آغاز و "پرده به پرده" دنبال می‌شود.

در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران چنین می‌خوانیم:

اصل ۳۵ - هرگونه شکنجه برای گرفتن اقرار یا کسب اطلاع منوع است. اجبار شخص به شهادت یا اقرار یا سوگند مجاز نیست، چنین شهادت و اقرار یا سوگندی فقد ارزش و اعتبار است. مختلف از این اصل طبق قانون مجازات می‌شود.

جای بسی تاسف است برای گذشته و جای بسی نگرانی است برای آینده که این اصل گران‌بها زیر پای برخی مسئولان له و لورده شده و احتمالاً در آینده هم خواهد شد.

در مورد اکثر بازداشت شدگان از همان روز اول بازداشت و در مورد من چند روز پس از بازداشت، شکنجه به معنای کامل خود با نام نوین "تعزیر" آغاز گردید.

شکنجه عبارت بود از شلاق با لوله لاستیکی تا حد آش و لاش کردن کف پا. در مورد شخص من در همان اولین روز شکنجه آنقدر شلاق زندگ نه تنها پوست کف دو پا، بلکه بخش قابل توجهی از عضلات از بین رفت و معالجه آن تا دوباره پوست بیآورده، درست ۳ ماه طول کشید و در این مدت هر روز پانسمان آن نو می‌شد و تنها پس از ۳ ماه من توانستم از هفته‌ای یکبار حمام رفتن به رگباری کنم.

نوع دوم شکنجه که بمراتب از شلاق وحشتناکتر است، دستبند قپانی است. تنها کسی که دستبند قپانی خورده می‌تواند در رک کند که دستبند قپانی آنهم ۱۰ - ۸ ساعت متولی در هر شب، یعنی چه؟

در مورد من، پس از اینکه شلاق اولیه که با فحش و توهین و توسیه و کشیده تکمیل می‌شد سودی نداد، یعنی آقایان توانستند در مورد دروغ شاخدار ساخته شده که در زیر آنرا شرح خواهند داد از من تأییدی بگیرند، مرا به دستبند قپانی برند.

۱۸ شب پشت سر هم مرا ساعت ۸ بعدازظهر به اطاقی واقع در اشکوب دوم می‌برند و دستبند قپانی می‌زندند و این جریان تا ساعت ۶ - ۵ صبح یعنی ۹ تا ۱۰ ساعت طول می‌کشید. تنها هر ساعت مامور مربوطه می‌آمد و دست‌ها را عوض می‌کرد. چون ممکن است شما ندانید که دستبند قپانی چگونه است، آنرا توضیح می‌دهم.

این شکنجه عبارت از اینست که یک دست از بالای شانه و دست دیگر را از پشت بهم نزدیک می‌کنند و بین مج دو دست یک دستبند فلزی زده و با کلید آنرا تن می‌کنند. درد این شکنجه وحشتناک است. طی ۱۸ شب که من زیر این شکنجه قرار داشتم و دو بار هم در تعویض ساعت به ساعت آن "غفلت" شد و از ساعت ۱۲ نیمه شب تا ۵ صبح به همان حال باقی ماندم. علت اینکه چرا اینقدر طول کشید این بود که من به آنچه می‌خواستند به "зор" اعتراف کنم، تسلیم نشدم. من ۱۸ کیلو گرم از وزن خود را از دست دادم و تنها پوست و استخوان از من باقیماند، تا آن حد که بدون کمک یک نفر حتی یک پله هم نمی‌توانستم بالا بروم و برای رفتن به دستشوئی هم محتاج به کمک نگهبان بودم.

پیامد این شکنجه وحشتناک که هنوز هم باقیست، اینست که دست چپ من نیمه فلنج است و دو انگشت کوچک هر دو دستم که در آغاز کاملاً بی‌حس شده بود، هنوز نیمه بی‌حس هستند. **یادآوری می‌کنم که من در آن زمان ۶۸ ساله بودم.**

همسرم مریم را آنقدر شلاق زندگ نه بود از ۷ سال، شب هنگام خوابیدن کف پا هایش درد می‌کند. البته این تنها شکنجه "قانونی" بود که به انواع توهین و با رکیکترین ناسزاگوئی‌ها تکمیل می‌شد (فالحه، رئیس فالحه‌ها و ...) آنقدر سیلی و توسیه به او زده‌اند که گوش چپ او شنواییش را از دست داده است. **یادآور می‌شوم که او در آن زمان پیر زنی ۷۰ ساله بود.**

خواهش می‌کنم عجله نفرمایید و نیاندیشید که بدترین نوع شکنجه (تعزیر) همین بود. نه، از این بدتر هم دو نوع دیگر بود.

نوع اول شکنجه جسمی بود و آن اینجور بود که فرد را دستبند قپانی می‌زندند و با طنابی به حلقه‌ای که در سقف شکنجه‌خانه کار گذاشته شده بود آویزان می‌کرندند و او را به بالا می‌کشیدند، تا تمام وزن بدنش روی شانه‌ها و سینه و دست‌هایش فشار غیر قابل تحمل وارد آورد. درد این شکنجه نسبت به دستبند قپانی ساده شاید ده برابر باشد. حتی افراد ورزیده‌ای مانند دوست عزیز ما آقای عباس حجری که ۲۵ سال در زندان‌های مخوف شاه مردانه پایداری کرد، چندین بار از هوش رفت. آقایان به این هم بسند نکرده و او را مانند تاب تلو تلو می‌دادند.

دوست هنوز زنده ما آقای محمد علی عمومی که با آقای حجری و ۵ جوانمرد دیگر از سازمان افسری حزب توده ایران پس از کوئنای امریکایی - انگلیسی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بزنдан

افتاده و مانند یار انش ۲۵ سال در همه زندان‌های مخوف شاه معذوم مردانه پایداری کرد، شاهد زنده این شکنجه‌هاست. البته نه شاهد دیدار، بلکه خود او زیر این شکنجه‌ها قرار گرفته است.
آقای عباس حجری که مردی ورزیده بود در اثر این شکنجه وحشتاک، دست راستش تا حد ۳/۴ فلچ شده بود تا آنجا که نمی‌توانست با آن غذا بخورد.

مرا مسلماً به علت آنکه دیگر جانی برایم باقی نمانده بود از این شکنجه معاف داشتند.
نوع دوم، شکنجه روحی بود. این نوع شکنجه که در مورد من عملی شد، از همه شکنجه‌های دیگر دردنگرتر بود. این شکنجه چگونه بود؟

پس از اینکه آقایان از تحمیل اعترافات به من با شکنجه‌ها و باهدفی که در بالا شرحش را دادم، نالمپید شدند، ۳ بار مرا زیر این "از مایش" قرار دادند.

بار اول مرا به اطاق شکنجه برند. مریم همسرم را که چشمش را بسته و دهانش را با مستمالی که در آن فرو کرده بودند، بسته بودند روی تخت شلاق خوابانده و دهان مرا هم گرفتند و در برابر چشم من به پای لخت او شلاق زدن را آغاز کردند. این جریان پیش از شلاق زدن‌های شدید مریم که در بالا یادآور شدم بود. آقایان برای اینکه دست خود را به یک چنین کار ننگینی که بدون تردید قابل دفاع نبود، آلوه نکرده باشند، یکی از افراد توده‌ای، بنام "حسن قائم‌پناه راکه" برای فرار از فشار، تن به پستی داده بود، مامور شلاق زدن کردند. پس از نشان دادن این منظره، مرا به پشت در سلول شکنجه‌گاه برند و به زمین نشاندند و از من اعتراف می‌خواستند تا شلاق زدن به پای همسرم را که من صدای ضربات شلاق و ناله همسرم را می‌شنیدم، پایان دهند. پس از چند دقیقه (؟) چون من حاضر به پذیرش آنچه از من می‌خواستند، نشدم (قبول طرح کوتا) مرا به سلول خودم برگردانند.

این بود یک نمونه از انجام اصول مربوط به حقوق افراد در قانون اسلامی جمهوری اسلامی در "عمل".

حضرت آیت‌الله

من اکنون ۷ سال است که زیر چوبه دار ایستاده‌ام. سوگند به وجودان انسانیم که حتی یک کلمه از آنچه در این تشریح نوشتمام، غیرواقعی و حتی زیاده‌روی نیست.
باز هم خواهش می‌کنم عجله نفرمائید. این داستان هنوز ادامه دارد.

چون من باز هم تسلیم نظریات آقایان نشدم، بار دوم - باز هم را به اطاق شکنجه برند. این بار دخترم افسانه را خوابانده بودند و همان فرد پست در برابر چشم "آقایان" مشغول به شلاق زدن به پای بر هنه او بود. باز هم مرا پشت در نشاندند و به گوش کردن ناله‌های دخترم مجرور کردند و از من خواستند که خواسته آنان را بپذیرم و چون حاضر نشدم بار سوم باز هم را شبی به اطاق شکنجه برند. این بار همسرم مریم را دستبند قیانی زده و به سقف آویزان کرده بودند. او پاهاش هنوز روی زمین بود. مرا به پشت در شکنجه‌گاه اورند و گفتند اگر اعتراف نکنی، مریم را بالا خواهیم کشید. چون من حاضر به اعتراف نشدم دستور دادند که مریم را به بالا بکشند. من تنها صدای ناله‌های مریم را که چون دهانش با دستمال بسته بود، بطور مبهم شنیدم. پس از مدتی آقای "یاسر" که در درون شکنجه‌گاه بود فریاد زد متهم از حال رفته، دکتر را بیاورید و مرا به سلول خود برگردانند.

برای اینکه از حقیقت‌گوئی دور نشوم، پس از چند هفته که باز پرسی‌ها بطور کلی در بخش عمومی اش پایان یافته بود، باز پرس مستقیم من آقای "مجتبی" به من گفت که این جریان سوم یک صحنه سازی بود و ناله‌ها را هم "یاسر" با صدای زنانه و مبهم می‌کرده است. پس از دیدار کوتاهی که با همسرم مریم داشتم او هم این حقیقت را تأیید کرد و گفت او را بالا نکشیدند، تنها پنچ دقیقه نگهداشتند.

حضرت آیت‌الله

آیا همه این اعترافات در چارچوب "تعزیرات" اسلامی می‌گنجد؟
تا آنجا که من از مسائل تعزیرات در جزای اسلامی آگاهی دارم:

- ۱- تعزیر که منحصراً زدن تازیانه است و نه شیوه‌های امریکائی و اسرائیلی آموخته شده به عوامل سواک شکنجه‌گر، مانند دستبند قپانی، آویزان کردن به سقف با دستبند قپانی و سایر اقداماتی که در بالا یادآوری کرد.
- ۲- تعزیر یک حد مجاز است که در صورت ثابت شدن جرم مانند "حدود" دیگر از طرف حاکم شرع تعیین می‌شود. تعزیر برای گرفتن "اعتراف" آنهم روی یک اتهام بکلی واهی و فرضی و نادرست و اختراعی که در زیر به شرح آن می‌پردازم، اتهام دروغی که پس از اینهمه شکنجه‌ها و زیر پا گذاشتن بنیادی‌ترین اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در مورد متهمین، پوج بودن و دروغ بودن آن روشن گردید.

همانجور که یادآور شدم، همه این شکنجه‌ها برای این بود که از افراد برجسته حزب توده ایران این اعتراف دروغ را بگیرند که گویا حزب توده ایران تدارک یک کودتای مسلحه برای سرنگون ساختن نظام جمهوری اسلامی ایران را می‌دیده؛ تدارک کودتائی که قرار بود در آغاز سال ۱۳۶۲ عملی گردد.

به دید من، آقایانی که این دروغ شاخدار را ساخته بودند و این‌همه شیوه‌های غیر انسانی را برای گرفتن تائید برای این دروغ شاخدار ساخته بودند، این انگیزه را داشتند که "دلیلی" برای درهم شکستن حزبی که در چهار سال فعالیت قانونی خود، علیرغم انواع فشارها، هم از طرف نظام جمهوری اسلامی و هم از سوی نیروهای ارتجاعی و سایر گروههای راست و چپناهه همواره و بطور تزلزل ناپذیر از انقلاب بی‌دریغ و با همه امکانات دفاع کرده و در همه رفرازهای نظام با رای مثبت شرکت کرده است، "توجیهی مردم پسند" بسازند.

دلیل بدون پاسخ برای این دید من، جریان بازجوئی شاهد زنده و حاضر آقای محمد علی عمومی است که نه تنها امروز، بلکه بارها و برای اولین بار چند سال پیش تمام جزئیات بازجوئی وحشیانه و غیرانسانی را که از او و از آقای عباس حجری بعمل آمده را در نامه‌ای در حدود ۴۰ صفحه بوسیله حجت‌الاسلام ناصری، نماینده حضرت آیت‌الله منتظری، برای ایشان فرستاده‌اند و از آن پس هم در موارد بی‌شمار هرگاه فرصتی پیدا شده، همه مطالب را باطلاع مقامات گوناگون رسانده‌اند.

جریان چنین بود که از سوی بازجویان به آقای محمد علی عمومی و عده‌ای دیگر از کادر رهبری حزب تکلیف می‌شود که گزارش دروغی و ساختگی در این باره که حزب توده ایران (هیات دبیران کمیته مرکزی) که در فاصله میان دو پلنوم همگانی افراد کمیته مرکزی، بالاترین مقام رهبری حزب است) در یکی از چند هفته پیش از بازداشت تصمیم گرفته است که تدارک کودتائی را که در بالا شرح دادم، بدهند. به دلیل عدم پذیرش آقای عمومی و دیگران، آنان را در زیر سختترین شکنجه‌ها قرار می‌دهند. آقای عمومی، یعنی کسی که در دوران طاغوت نه تنها ۲۵ سال، یعنی تقریباً تمام جوانی خود را در زندان‌های مخوف رژیم شاه گذرانده و شکنجه‌های جسمی عجیب و غیرقابل تحمل را تحمل نموده و من از شرح کامل آنچه برایشان گذشته است عاجزم و امیدوارم که خود ایشان یکبار دیگر این جریان را باطلاع شما برسانند. همین روش درباره آقایان عباس حجری و رضا شلتوكی و چند نفر دیگر، منجمله شخص من اعمال گردیده است.

یکی از موارد که مربوط به آقای عباس حجری بود پیش از این شرح دادم. در مورد دیگران هم مسلمان به همین جور بوده است.

با همین شگردها، تا آنجا که من شنیده‌ام از ۱۲ نفر از اعضای رهبری مرکزی حزب توانستند این اعتراف دروغ را کتاب بگیرند.

تنها من علیرغم همه فشارها حاضر به پذیرش این دروغ شاخدار نشدم. به من گفتند که همه اعضای هیات دییران که در بازداشت هستند، این را پذیرفته‌اند که گویا حزب قرار است روز اول ماه مه (۱۱ اردیبهشت ۱۳۶۲) کودتا را انجام دهد.

پاسخ همیشگی من این بود که:

اولاً اگر همه افراد حزب هم این را در برابر چشم من بگویند، من این دروغ را نمی‌پذیرم و برآنم که آنها هم زیر همان فشارهایی که به من وارد شده و یا بدتر از آن به این دروغ اعتراف کرده‌اند.

ثانیاً آیا این مسخره نیست که حزبی بخواهد با نزدیک به یکصد قبضه سلاح سبک (تفنگ) و مقداری نارنجک و یا یا دو تیربار سبک در برابر این نیروی عظیم سپاه و ارتش و پلیس و کمیته‌های انقلاب و بسیجیان کودتا کند. شما که ما را خیلی کار کشته و زرنگ می‌دانید، چگونه چنین "حماقی" را به ما نسبت می‌دهید؟

در پاسخ به من گفتند که افراد دیگر (حسن قائم پناه) گفته که شما از شوروی‌ها مقدار زیادی سلاح گرفته و آنها را احتمالاً در جنگل‌های مازندران و در بعضی باغهای اطراف تهران و بخشی را در خراسان مخفی کرده‌اید.

پاسخ من این بود که آیا این احمقانه نیست که اسلحه از شوروی‌ها به میزان زیاد بگیریم و آن را در جنگل‌های مازندران مخفی کنیم؟ آیا من به تنهایی می‌توانم چنین کاری را انجام دهم؟ آنهم با وضع مزاجی‌ام. آیا یک نفر دیگر هم در میان این صدها بازداشت شده هست که بگوید با من در گرفتن اسلحه و مخفی کردن آن کمک کرده‌است؟ یکنفر هم پیدا نشد!

اگر هم شما عقیده دارید که در یکی از باغ متعلق به دوستان، در اطراف تهران سلاح‌ها پنهان شده، بروید آنها را در بیاورید.

من گفتم که در جریان انقلاب، روزهای ۲۱ و ۲۲ بهمن افراد حزبی که از چند ده نفر تجاوز نمی‌کردند مقداری بسیار محدود سلاح مانند همه مردم جمع کردند که همان وقت آنها را که میزان تقریبیش را در بالا گفتم، در یک خانه یا دو خانه مخفی کردیم تا اگر روزی ضد انقلاب توانست صربه‌ای به انقلاب وارد سازد، ما بتوانیم با نیروی اندک خود به موazat نیروهای وفادار به انقلاب علیه نیروهای ضد انقلابی وارد عمل شویم.

ثانیاً- تمام اسناد و صورت جلسات هیات دییران، یکجا بدست شما افتاده‌است. در این صورت جلسات، نه تنها کلمه‌ای از اینکه چنین صحبتی حتی با هزار فرسنگ فاصله شده باشد دیده نمی‌شود، بلکه درست بر عکس، درست چند هفته پیش از بازداشت، که از گوشه و کنار می‌شنیدیم و همه رفقاء مأمورین تعقیب که شب و روز با گروه‌های کاملاً مجهز در تعقیب ما بودند احساس می‌کردیم که مقامات جمهوری اسلامی به علی سیاسی عمومی در صدد وارد آوردن ضربه‌ای به حزب ما هستند و به همین جهت در هیات دییران باتفاق آراء تصمیم گرفتیم که قادر رهبری مرکزی حزب را بطور غیرقانونی از کشور خارج کنیم و به تشکیلات کوچک مخفی حزب که مسئولیت تدارک فنی این کار را داشت مأموریت داده شد که امکانات تدارک دیده خود را آماده سازد.

حضرت آیت‌الله!

آیا این خنده‌آور نیست که کسانی را متهم به تدارک کودتا کند که درست در همان دوران مورد ادعای آقایان اتهام زننده، این افراد می‌کوشند از کشور فرار کنند!

در گزارش ساختگی که به افراد رهبری زیر شکنجه تحمیل شد، درست از همین افراد بعنوان رهبران بخش‌های سیاسی - نظامی - تشکیلاتی و تبلیغاتی کودتا نام برده شده‌است و از این بالاتر،

حتی لیست "کابینه" پس از پیروزی کوتا را سر هم کرده بودند که در آن گویا کیانوری رئیس جمهور(!!)، فلانی نخست وزیر، عمومی وزیر خارجه و دیگری وزیر جنگ و ... . واقعاً تعجب‌آور است که چه "مغزهای داهیانه‌ای" این کمدی بی‌مزه را تنظیم کرده بودند. البته تصور نفرمایید که این نامگذاری‌ها تنها به این نامگذاری‌ها باقی مانده بود. در این دوران، در هر بخشی که من را می‌برند از پاسداران و ... (نقطه چین در متن است) که البته بعلت داشتن چشم بند، من آنها را نمی‌شناختم یکی توی سر من می‌زند و می‌گفتند: {حال آفای رئیس جمهور چطور است؟}

در همان دو سه ماه اول بازداشت، بر اثر فشارهای سنگین، من دوبار دچار خونریزی معده شدم که تنها با کمک سرم مرا از مرگ نجات دادند.

شب یازدهم اردیبهشت (اول ماه مه) بازجویم به من گفت: {ما همه با اسلحه به خانه می‌رویم و در انتظار کوتنا خواهیم بود. تو بدان که ما به نگهبان بند یک نارنجک داده‌ایم که اگر صدای یک تیر در شهر بلند شود، او نارنجک را از درون سوراخ در سلول تو به داخل خواهد انداخت.} پاسخ من با تبسم به او این بود: {امیدوارم شب را راحت بخوابی و فردا صبح همیگر را خواهیم دید.} جریان بدرستی مانند گفته‌های من پایان یافت و روشن شد که مسئله "کوتای حزب توده ایران" بادکنکی بیش نبوده است.

انقال ما به زندان اوین یکسال طول کشید. یکسال، بجای ۲۴ ساعت مندرج در اصل ۴۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، یعنی ۳۶۵ بار ۲۴ ساعت. در این یکسال من و همسرم و دخترم از هر گونه ملاقات با بستگانمان محروم بودیم و حتی مانند دیگران هم که هفته‌ای یکبار به بستگانشان تلفن می‌کردند، نبودیم. یعنی از این حق هم محروم بودیم.

راه توده ۱۷۱ ۱۷۰۳,۲۰۰۸